

Iitin Anhavan tuulivoimaosayleiskaava Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saadun palauteen tiivistelmä ja vastineet

10.2.2025

LAHDEN KAUPUNKI/ LAHDEN KAUPUNGINMUSEO/PÄIJÄT-HÄMEEN ALUEELLINEN VASTUUMUSEO	1
SUOMEN ERILLISVERKOT	1
PUOLUSTUSVOIMAT	1
TRAFICOM	2
KYMENLAAKSON SÄHKÖVERKKO	2
ALUEHALLINTOVIRASTO	2
PÄIJÄT-HÄMEEN LIITTO	3
KSS VERKKO OY	4
KOUVOLAN VESI	4
DIGITA	4
HÄMEEN ELY-KESKUS.....	5
ILMATIETEENLAITOS	6
RADANSUUN ERÄMIEHET RY	6
KYMIRING OY	7
FINGRID	7
LAHDEN MUSEOT / PÄIJÄT-HÄMEEN ALUEELLINEN VASTUUMUSEO	8
IITIN VIRANOMAISLAUTAKUNTA	8

Lausunto 1

Lahden kaupunki/ Lahden kaupunginmuseumuseo/Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

Lahden kaupunginmuseumuseo on nimetty 1.1.2020 voimaan tulleen uuden museolain mukaiseksi alueelliseksi vastuumuseoksi ja vastaa sen perusteella sekä toimialueensa arkeologisen kulttuuriperinnön että rakennetun kulttuuriympäristön asiantuntijatehtävistä.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

Lausunto 2

Suomen Erillisverkot

Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkkoooperaattoripalvelut liiketoimintaan.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

Lausunto 3

Puolustusvoimat

Pääesikunta on antanut hankkeelle myönteisen hyväksyttävyysslausunnon. Jos hankkeessa toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa

yli 100m hyväksyttävyyslausunnon mukaisista tiedoista, Pääesikunnalta on pyydetty uusi lausunto hankkeen hyväksyttävyydestä. Muutoksista tulee välittää tieto Pääesikunnan operatiiviselle osastolle.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

Lausunto 4

Traficom

Tuulivoimahanke sijoittuu Utin lentoaseman lähestymisalueelle (TMA). Alueella on lentoliikenteen sujuvuuden varmistamiseksi määritelty korkeusrajoitus. Tarkempia tietoja saa Finavialta.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulee ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinoitavuutena on pidetty noin 30 km. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Vastine

Hankkeeseen ryhtyvä on yhteydessä lausunnon antajaan ja kontaktoi alueella operoivat teleoperaattorit.

Lausunto 5

Kymenlaakson Sähköverkko

Kyseinen alue ei sijaitse Kymenlaakson Sähköverkko Oy:n verkkoalueella, ei lausuttavaa.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

Lausunto 6

Aluehallintovirasto

Melun, varjostuksen ja välkkeen vaikutusalueella sijaitsee merkittävä määrä asuin- ja vapaa-ajankiinteistöjä, minkä vuoksi vaikutusten arviointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Lähtökohtana tulee olla, ulkomelutason ohjearvoja koskevan asetuksen (Vn 1107/2015) ohjearvot täyttyvät. Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa asunnon ja muiden oleskelutilojen terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista (545/2015) on annettu sisämelua koskevat toimenpiderajat, joiden tulee myös täyttyä.

Ulkomelutasojen ohjearvojen täyttyminen ei välttämättä takaa sisämelun toimenpiderajojen täyttymistä esimerkiksi rakennuksissa, joiden ääneneristävyys on heikko tai tuulivoimalan melu sisältää pienitaajuisia ääntä. Tuulivoimaloiden ja melulle alttiiden kohteiden välistä etäisyyttä mitoitettaessa tulee siten tarvittaessa arvioinnissa huomioida myös sisämelun toimenpiderajojen täyttyminen.

Hankealueella sijaitsee kaksi vedenhankintaa varten tärkeää pohjavesialuetta, joilla sijaitsee kaksi käytössä olevaa vedenottamoaa. Pohjavesivaikutuksia arvioidaan tuulivoima-alueen rakennuspaikoilla ja sähkönsiirtoreiteillä.

Ympäristöterveydenhuoltoyksikkö korostaa erityisesti rakentamisen aikaisten vaikutusten arvioinnin tärkeyttä suhteessa vedenottamoiden veden määrään ja laatuun. Toiminnan aikaiset vaikutukset

vedenottamoiden veden määrään ja laatuun tulee myös arvioida (esim. mahdolliset tuulivoimaloiden konehuoneiden öljyvuodot). Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös vaikutukset yksittäisiin talousvesikaivoihin.

Sähkönsiirtoreitin sähkö- ja magneettikenttien vaikutusten arviointia tulee tehdä erikseen maa- ja ilmajohtovaihtoehdolle. Ilmajohtovaihtoehdossa tulee huomioida myös yhteisvaikutus olemassa olevan 110 kV:n voimajohdon kanssa.

Melun, välkkeen ja varjostuksen yhteisvaikutuksia tulee arvioida lähellä sijaitsevien tuulivoimahankkeiden ja muiden merkittävien hankkeiden kanssa vaikutustyyppin edellyttämässä laajuudessa.

Vastine

Hankkeen laajuus on pienentynyt OAS-vaiheesta. Voimaloiden sijoittelussa on huolehdittu riittävästä etäisyydestä vakituiseen ja loma-asutukseen, jotta voimaloista aiheutuvat melu- ja välkevaikutukset alueen asukkaille ovat vähäisiä. Valtioneuvoston asetuksen 1107/2015 ohjearvo 40 dB ei ylity asuin- tai lomarakennusten kohdalla. Sisämelutasojen toimenpiderajojen arvioidaan alittuvan alueen läheisyydessä olevissa kiinteistöissä huomioiden laadittu melumallinnus. Mallinnuksessa on huomioitu kapeakaistainen melu.

Kaavaratkaisussa on huomioitu pohjavesialue ja talouskaivot. Voimaloista kaksi kappaletta sijoittuvat entisille maa-aineksen ottoapaikoille, joilla riski pohjavesivaikutuksille on suurempi. Niiden yhteydessä mahdollinen rakentamisaikainen kuivatuspumppaaminen pitää mahdollisuuksien mukaan toteuttaa siten, että pumpattava vesi imeytetään takaisin maaperään pintavalutuksen kautta. Kaavassa on annettu määräykset että *Tuulivoimaloiden rakentaminen ja käyttö eivät saa aiheuttaa pysyviä haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään. Sellaiset tuulivoimaloiden ja akkuvaraston rakenteet joissa on öljyä tai muita haitallisia aineita, tulee toteuttaa läpäisemättömillä suojarakenteilla siten ettei aineita pääse kulkeutumaan pohjaveteen.*

Riskiä voimalan tornin öljyvahingossa tai tulipalossa vapautuvien sammutusvesien ja kemikaalien kulkeutumista pohjaveteen vähennetään voimalan vaihteiston ja muuntajan suljetulla rakenteella. Muita suojaustoimia ovat täysin tiiviiden suojaputkien ja liitosten asentaminen voimaloiden välisten ja sähköasemalle johtavien kaapeleiden ympärille, jolla estetään mahdolliset vuodot maaperään ja pohjaveteen. Voimalat on varustettu etävalvonnalla sekä automaattisella sammutusjärjestelmällä, joka mahdollistaa nopean reagoinnin onnettomuuteen ja estää sen laajentumista.

Kaava-alueella maakaapeleiden ja ilmajohtojen magneettikentillä ei ole vaikutusta asutukselle. Kaava-alueen ulkopuolella ilmajohtojen sijoitus ratkaistaan siten, että vaaditut etäisyydet asutukseen eivät alitu.

Alueen läheisyydessä ei ole muita tuulivoimapuistoja, joiden kanssa muodostuisi yhteisvaikutuksia.

Lausunto 7

Päijät-Hämeen liitto

Päijät-Hämeen liitto näkee hyvänä, että tuulivoiman sijoittamista maakuntakaavassa osoitetulle tuulivoiman tuotantoon soveltuvalla alueella selvitetään, eikä Päijät-Hämeen liitolla ole huomautettavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelman sisällöstä.

Vastine

Merkittää tiedoksi.

Lausunto 8

KSS Verkko Oy

KSS Verkolla on pitkäntähtäimen suunnitelmassa visio sähköaseman sijoittamisesta Toittilantien – Urajärventien alueelle Fingrid 110 kV:n voimajohtojen läheisyyteen. Mahdollinen tarve sähköaseman rakentamiselle tulee alueen sähkönkäytön muuttumisen myötä tulevaisuudessa.

Osayleiskaavan tulee huomioida KSS Verkon sähköverkko alueella ja mahdollistaa sähköverkon sijoittaminen tulevaisuudessa alueelle sen tarpeiden mukaan.

Vastine

Kaava-alue on pienentynyt OAS-vaiheesta eikä kaavaratkaisu aiheuta estettä sähköaseman sijoittamiselle sen ulkopuolella. Kaava-alueella aurinkovoiman ja sähköaseman alueet on osoitettu aluerajauksilla.

Lausunto 9

Kouvolan Vesi

Suunnittelualueella sijaitsee Kouvolan Veden omistama Ruokosuon pohjavedenottamo.

Vedenottamotoiminta ja pohjavesien suojelu tulee ottaa huomioon yleiskaavan laatimisen yhteydessä.

Tuulivoimaloiden rakentaminen ja /tai sijoittamisesta ei saa aiheutua haittaa nykyiselle vedenotolle ja /tai mahdolliselle vedenoton laajentamiselle pohjavesialueella.

Vastine

Kaavaratkaisussa on huomioitu pohjavesialue ja vedenottamo. Voimaloista kaksi kappaletta sijoittuvat entisille maa-aineksen ottopaikoille, joilla riski pohjavesivaikutuksille on suurempi. Niiden yhteydessä mahdollinen rakentamisaikainen kuivatuspumppaaminen pitää mahdollisuuksien mukaan toteuttaa siten, että pumpattava vesi imeytetään takaisin maaperään pintavalutuksen kautta. Kaavassa on annettu määräykset että *Tuulivoimaloiden rakentaminen ja käyttö eivät saa aiheuttaa pysyviä haitallisia vaikutuksia pohjaveden laatuun tai määrään.*

Lausunto 10

Digita

Tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon erityisesti tuulipuiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisen vaaratiedotteiden välityskanavana ja vaikuttaa sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvissä vaikutuksien arvioinnissa.

Tuulivoimaloiden vaikutus antenni-tv lähetysten näkyvyyteen tulee tutkia ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, mieluiten ennen sijaintipäätösten tekemistä. Esitämme, että viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi. Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet. Tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnitteluvaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattorien välisellä yhteistyöllä. Viranomaisten tulisi päätöksissään tuoda esiin, että mikäli tästä huolimatta tuulivoimalat aiheuttavat häiriötä, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Vastine

Hanketoimija tulee olemaan yhteydessä lausunnonantajaan ajoissa ennen rakentamislupien hakemista. Hanketoimija vastaa mahdollisista teknisistä ratkaisuista.

Lausunto 11

Hämeen ELY-keskus

ELY-keskus antoi osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa koskevan palautteen 5.4.2023 järjestetyssä aloitusvaiheen viranomaisneuvottelussa.

Osallisten listaan tulee lisätä Kaakkois-Suomen ELY-keskus ja Uudenmaan ELY-keskus (liikennevastuu), sekä Päijät-Hämeen ympäristöterveys, Päijät-Hämeen hyvinvointialue/ Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Kaakkois-Suomen hyvinvointialue/ Kymenlaakson pelastuslaitos ja Kymenlaakson museo.

Lisätään tavoitteisiin olemassa olevien virkistysreittien säilyminen.

Tuulivoimahankkeen liittäminen sähköverkkoon ja siitä muodostuvat ympäristövaikutukset käsitellään YVA-menettelyssä. Myös kaavoituksessa on tarpeen todentaa, että alueen liittäminen sähköverkkoon on mahdollista ja miten se toteutetaan.

Kaavassa tulee huomioida nykyiset toiminnot ja niiden kehittäminen asemakaavan mukaan sekä ympäristöluvan perusteella. Suunnittelussa on huomioitava eroavaisuudet nykyisen yleiskaavan kanssa.

Tuulivoimahankkeen liittäminen sähköverkkoon ja siitä muodostuvat ympäristövaikutukset käsitellään YVA-menettelyssä. Myös kaavoituksessa on tarpeen todentaa, että alueen liittäminen sähköverkkoon on mahdollista ja miten se toteutetaan.

Alueellinen vesihuolto pitää pystyä turvaamaan litin vesihuollon ja myös Kouvolan veden alueella.

Päijät-Hämeen tuulivoimaselvitysluonnoksessa on tutkittu tiettyjen alueiden soveltuvuutta tuulivoimalle. Selvityksessä soveltuvaksi esitettyjen alueiden lisäksi myös muut alueet voivat olla soveltuvia.

Hankealue on osoitettu suurelta osin tuulivoimaksi soveltuvaksi alueeksi voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa ja se otetaan mukaan käynnistyvän Päijät-Hämeen maakuntakaavauudistuksen arviointiin.

Päijät-Hämeen seuraavaan kokonaismaakuntakaavan laatiminen käynnistyy kuluvana vuonna. Maakuntaliitossa suhtaudutaan myönteisesti nyt kyseessä olevaan Anhavan hankkeeseen. Maakuntakaavaan tullaan osoittamaan seudullisesti merkittävät tuulivoimala-alueet.

Liikennevaikutukset tulee arvioida kattavasti ja selvittää yhteisvaikutukset muiden lähialueen hankkeiden kanssa. Selvityksestä tulee ilmetä, mitä vaikutuksia rakentamisen vaiheiden osalta aiheutuu, mitä reittejä käytetään tai tarvitaanko teiden osalta muokkausta kyläalueella. Lisäksi tulee selvittää, poiketaanko isommista väylistä esimerkiksi rakentamisen aikaisissa kuljetuksissa ja tunnistaa haastavat kohdat. Yhteisvaikutukset tulee tutkia ja huomioida tiedossa olevat hankkeet.

Vasta valmistunut tuulivoimarakentaminen tienpitäjän näkökulmasta -ohje on aiheellista huomioida hankkeen suunnittelussa: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-398-121-8>. Ohje antaa pohjan liikenneselvityksen laatimiseen ja liikennevaikutusten huomiointiin. Hankkeessa on lisäksi arvioitava liikenteen melun yhteisvaikutus hankkeen kanssa.

Luontoselvitysten tulee olla riittävän kattavat. Kirjoverkkoperhosen potentiaaliset esiintymisalueet tulee tunnistaa, vaikka alueella ei olekaan havaintoja lajista. Kausala-Kirkonkylä osayleiskaavan luo-kohteet tulee tutkia.

Kulttuuriympäristöt on myös huomioitava hankealueella, ja lisäksi arvioida vaikutukset ympäröiviin arvokkaisiin alueisiin. Vaikutukset rakennettuun kulttuuriympäristöön tulee kuvata.

Arkeologinen inventointi tulee tehdä ja painottaen muuttuvan maankäytön alueita. Myös muut potentiaaliset alueet tulee selvittää. Maastoinventointia ei tehdä voimaloiden alustavan sijoittelun perusteella vaan kaikki potentiaaliset paikat tulee käydä läpi. Raportissa tulee kuvata, miten työ tehdään. Raportti tulee toimittaa museolle arviotavaksi ennen kuin hyväksytään selvitykseksi.

Vastine

Osallisten listausta on täydennetty.

Virkistysreittien säilyminen on lisätty tavoitteisiin.

sähköverkkoon liittyminen on kuvattu kaava-aineistossa ja osoitettu kaavakartalla.

Vesihuollon toimintaedellytysten turvaaminen on osoitettu kaava-aineistossa.

Päijät-Hämeen tuulivoimaselvitys ja Kymenlaakson maakuntakaava mainitaan tuulivoimaa koskien kaava-aineistossa.

Kaava-aineistossa on arvioitu kaavan liikennevaikutuksia. Lähialueella ei ole tuulivoima- tai muita sellaisia merkittäviä hankkeita, jotka muodostaisivat yhteisvaikutuksia.

Tuulivoimaloiden ja liikennemelun yhteisvaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa.

Kirjoverkkoperhosen potentiaalisia alueita on selvitetty luontoselvityksessä. Kaavaratkaisun ei katsota heikentävän lajin olosuhteita.

Kaavan vaikutukset kulttuuriympäristöihin on arvioitu ja huomioitu kaavassa.

Arkeologinen inventointi on laadittu ja toimitettu asianosaiselle viranomaiselle.

Lausunto 12

Ilmatieteenlaitos

Ei lausuttavaa, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä säätutkasta.

Vastine

Merkitään tiedoksi.

Lausunto 13

Radansuun Erämiehet ry

Metsästystä ja ampuma-aseiden käyttöä ei ole tarvetta rajoittaa tuulipuiston läheisyydessä. Tuulivoimalan torni ja muut rakenteet muodostavat esteen ampumisele etenkin latvalinnustuksessa. Hirvieläimiä ammutaan alaviistoon tai vaakaan, joten riski voimaloille on vähäinen.

Maanomistuksen näkökulmasta metsästysoikeus ja tuulivoimalan vuokrasopimus ovat kaksi eri asiaa. Suomen Tuulivoimayhdistyksen mukaan Suomessa ei ole tapauksia, jossa tuulivoiman rakentamisen vuoksi metsästys olisi kielletty tietyllä alueella.

Tuulivoiman ilmestymisellä maisemaan on vaikutuksia metsäkanalintujen lisääntymiseen, koska linnut väistävät voimalan aiheuttamaa liikettä soidinten ja pesinnän aikana. Metsäkanalintujen on todettu törmäävän vaaleisiin torneihin. Tiestö ja siirtolinjojen rakentaminen pirstovat metsämaisemaa.

Jokaisen myllyn ympärillä on 800 metrin vaara-alue, jolle voi lentää jäätä talvella. Hankealueella metsästäminen tulee arvioida kokonaisuutena, joka alkaa rakentamisesta, toiminnan aikaan ja päättyen laitteiden purkamiseen sekä alueen jälleen entisöintiin. Alueella liikkuminen ja metsästäminen koko tuona aikana on otettava huomioon ja informoitava metsästäjiä.

Valtatie 12 ja sen viereiset hirviaidat sekä KymiRingin rakentaminen vaikeuttavat jo nykyisin hirvieläinten liikkumista alueella. Alueelle on suunniteltu aurinkovoimapuisto, joka toteutuessaan rajaa 200 ha alueen pois metsästysalueista. Lisäksi Vt12 parantaminen Jokue-Suvioja välillä pirstouttaa metsästysaluetta.

Metsästysoikeus on maanomistajan oikeus ja metsästysseurojen tulee hyväksyä maanomistajien päätökset maankäytöstä. Toiveena on saada metsästää alueella jatkossakin ilman kulkurajoituksia.

Vastine

Alue säilyy aiempaan tapaan ulkoilun, virkistysten ja metsästyksen käytössä. Voimalapaikat ja sähköasema pienentävät käytössä olevaa aluetta jonkin verran. Voimaloiden ympärillä varoitetaan kylteillä mahdollisesti putoavasta jäätystä. Alue jolla liikkumisesta varoitetaan talvella, on esitettyä pienempi. Vain sähköaseman ja mahdollisen akkuvaraston alueet aidataan ja niille kulku on estetty. Maanomistajien kanssa laaditaan sopimus alueiden käytöstä.

Lausunto 14

KymiRing Oy

KymiRingin moottoriurheilukeskus sijaitsee kokonaisuudessaan suunnittelualueella. KymiRingin ympäristölupa rajaa moottoriurheilukeskuksen meluaa aiheuttavan toiminnan eräin poikkeuksin päivittäin ajalle 9.00-18.00. Toiminnan kannalta on merkitystä, millaista melua alueelle kantautuu ilta- ja yöaikaan, etenkin matkailun ja majoittumista palvelevan rakentamisen osalta. Lisäksi tulee ottaa huomioon radalle sen toiminta-aikaan voimaloista aiheutuva välike. Helikopterikentän nousu- ja laskeutumis sektorit on määritelty ja voimat tulee sijoittaa niin, etteivät ne häiritse lentotoimintaa.

Tuulivoimahankeen kaavoituksella tai toteuttamisella ei ole hyväksyttävää haitata olemassa olevan asemakaavan mukaista rakentamista tai rakennusoikeuksien hyödyntämistä. Vaikutuksia tulee arvioida samoin perustein kuin asemakaavan mukainen rakentaminen olisi toteutunut kokonaisuudessaan.

Vastine

Melumallinnuksen mukaan tuulivoimaloista ei aiheudu asemakaavoitetuille majoitusrakennuksille meluhaittaa.

Välkemallinnuksen mukaan ns. pahin skenaario aiheuttaa radalle väkettä aikaisin aamulla. Radan käyttöaikoina väkettä ei osu radalle. Alueella oleva puusto ja pilvisyys vähentävät ennestään moottoriradalle vain aikaisin aamulla osuvaa väkettä.

Radan asemakaavalla ei ole rajoitettu sen ympäristön suunnittelua. Laadittava osayleiskaava ei aseta estettä rata-alueelle helikopterilla saapumiselle.

Lausunto 15

Fingrid

Tuulivoima-alueella sijaitsevat Fingridin 2 x 110 kV voimajohtot Korja-Heinola. Niitä varten on lunastettu kiinteistön käyttöoikeuden supistus 64 metriä leveälle johtoalueelle. Johtoalue muodostuu 44 metriä leveästä johtoaukeasta ja johto aukean molemmin puolin 10 metriä leveistä reunavyöhykkeistä. Rakennusrajoitusta merkitsevät rakennusrajat ulottuvat 18 metrin ja 23 metrin päähän voimajohtojen

keskilinoista. Fingridillä on pitkän aikavälin tavoitteet päivittää rakennusrajat siten, että rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta.

Voimajohtojen etäisyysvaatimukset tuulivoimaloille on otettava huomioon tuulivoimaloiden suunnittelussa. Tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 1,5 x tuulivoimalan maksimikorkeuden (maksimikorkeus = napakorkeus + lavan pituus) määrittämän etäisyyden johtoalueen ulkoreunasta mitattuna. Lausunnossa ei oteta kantaa tuulivoima-alueen esitettyihin teknisiin ratkaisuihin.

Voimajohtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto.

Vastine

Tuulivoimalat on sijoitettu riittävä etäälle voimajohdoista. Hanketoimija on yhteydessä Fingridiin.

Lausunto 16

Lahden museot / Päijät-Hämeen alueellinen vastuumuseo

Suunnittelualueella sijaitsee useita muinaismuistolain (295/1963) suojaamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lisäksi alueen muinaisjäännostiedot ovat ajantasalla vain osittain. Alueella on tehty inventointi (litin aurinkovoimapuiston arkeologinen inventointi) vuonna 2022 ja osa vuonna 2003 (litin arkeologinen inventointi).

Museo edellyttää, että kaavahankkeeseen liitetään arkeologinen inventointi, painottuen muuttuvan maankäytön alueille niiltä osin kuin ko. alueita ei ole inventoitu vuonna 2022. Inventoinnissa on huomioitava kaikki potentiaaliset tuulivoimaloille suunnitellut alueet ja niihin liittyvät tiestön yms. alueet.

Alueellinen vastuumuseo valvoo suoritettavia tutkimuksia ja niiden riittävyyttä. Inventointiraportti on toimitettava alueelliselle vastuumuseolle sen valmistuttua. Inventoinnissa mahdollisesti löytyvät uudet muinaisjäännökset ja hankealueelta jo aiemmin tunnetut muinaisjäännökset aluerajauksineen on huomioitava kaavahankkeessa MRL:n ja muinaismuistolain edellyttämällä tavalla voimaloiden ja huoltoreittien sijoittelussa.

Suunnittelualueelle ei sijoitu valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita tai kulttuuriympäristöjä. Sen sijaan alueen läheisyyteen sijoittuu useita. Voimaloiden suuresta korkeudesta johtuen niiden merkittävin vaikutus kulttuuriympäristöön perustuu niiden näkyvyyteen erittäin laajalla alueella. Maisemavaikutusten arvioimiseksi tulee kaavaselostukseen liittää maisemaselvitys, valokuvasovitteina tehtyjä havainnekuvia sekä näkemäanalyysi. Kaavaselostukseen tulee kuvata vaikutukset kulttuuriympäristöön hankealueella, sen välittömässä lähimaisemassa, lähialueella sekä kaukoalueella. Erityisesti tulee kuvata ja havainnollistaa vaikutukset valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin ja arvokkaisiin maisema-alueisiin. Pääpaino tulee olla kaikkein arvokkaimmiksi katsotuilla ja toisaalta lähimpänä hankealuetta sijaitsevilla alueilla.

Kymenlaakson museo vastaa alueensa kulttuuriympäristöstä ja myös sen näkemykset on huomioitava hankkeissa, joiden vaikutukset ulottuvat sen toimialueelle.

Vastine

Kaava-alueelta on laadittu arkeologinen inventointi. Muinaismuistolaki ja inventoinnin tulokset on huomioitu kaavaratkaisua tehtäessä. Kaavan yhteydessä on tehty maisemaselvitys ja arvoitu vaikutuksia maisemaan.

Lausunto 17

litin viranomaislautakunta

Ympäristönsuojelu- ja rakennusvalvontaviranomaisella ei ole erikseen lausuttavaa.

Vastine

Merkitään tiedoksi.